

Handläggare;
Anders Håkansson/Patrik
Simonsson
Telefon: 08-508 36 200

Till
Äldrenämnden

Verksamhetsberättelse 2016 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner årsredovisning med bokslut för 2016 och överlämnar den till kommunfullmäktige och stadens revisorer.

Förvaltningschef

Ann-Christine Hansson

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla.....	5
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	6
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo.....	8
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	9
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande.....	11
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	11
2. Ett klimatsmart Stockholm	18
2.1 Energianvändningen är hållbar	18
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	18
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	19
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	20
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	20
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	23
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet.....	25
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	25
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	26
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.....	26
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor.....	28
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.....	31
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla.....	32
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	33
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning.....	33
Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar	35
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	35
Särskilda satsningar	39
Resultatenheter	39
Investeringar	39
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	40

Betydande projekt som inte är investeringar	40
Ombudgeteringar	40
Medel för lokaländamål	40
Analys av balansräkning	40
Övrigt	43
Synpunkter och klagomål	43
Övrigt	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Bilagor

- Bilaga 1: - Årsrapport inspektioner 2016*
- Bilaga 2: - Prestationer - Trygghetsjouren*
- Bilaga 3: - Nyckeltal 2016 Äldrenämnden*
- Bilaga 4: Sifferbilaga ÄN 2016*
- Bilaga 5: Resultat och balans 2016 ÄN*
- Bilaga 6: - EU-positionsrapport 2016*
- Bilaga 7: - Jämställdhets- och mångfaldsplan*
- Bilaga 8: - Uppföljning av internkontrollplan*

Sammanfattande analys

Äldreförvaltningen bedömer att de mål och aktiviteter som framgår av verksamhetsplanen har uppnåtts under året. I jämförelse med ett prognostiserat nollresultat i tertiärrapport 1 och ett prognostiserat överskott om 1,0 mnkr i tertiärrapport 2, redovisas i bokslutet ett överskott om 1,1 mnkr. Skillnaden mellan prognoserna under året och bokslutet hänförs till minskade kostnader för upphandlingsstöd och minskade kapitalkostnader på grund av viss eftersläpning i investeringsplanen. En mer utförlig redogörelse kring det ekonomiska resultatet återfinns under "Uppföljning av ekonomi".

Under året har utredningen om utveckling av hemtjänsten slutförts och beslutats av äldre nämnden. Utifrån förslagen i utredningen har äldreförvaltningen bedrivit ett verksamhetsnära utvecklingsprojekt i tre stadsdelsförvaltningar. Syftet är att öka den enskildes inflytande över hur och när hemtjänstinsatser utförs samt att förbättra samverkan runt den enskildes behov. Fokus har varit samverkansdokument såsom beställning och genomförandeplan. Förslag till förändrade rutiner, arbetssätt och innehåll i dessa har arbetats fram under året.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i budget 2016 har äldre nämnden övertagit ansvaret för upphandling och förvaltning av avtal enligt LOV avseende äldreomsorg från kommunstyrelsen. Även ansvaret för de centrala entreprenadupphandlingarna av vård- och omsorgsboenden har flyttats över från kommunstyrelsen till äldre nämnden.

I juni i år tog äldre nämnden beslut om äldreboendeutredningens (ÄBO) delrapport. Utredningen omfattar en nulägesbeskrivning av boenden, behovsutveckling, en analys samt förslag som syftar till att tillgodose behovet av bostäder för äldre.

En konkretisering av Överenskommelsen med den idéburna sektorn kommer att delges äldre nämnden i januari. Äldreförvaltningens uppföljning av överenskommelsen har tillsammans med sektorns uppfattningar och förslag varit en grund till de förändringar som kommer att föreslås.

Under året har ett utvecklingsarbete startats i tre stadsdelsförvaltningar kring tryggt mottagande i hemmet. Målet är att de äldre ska uppleva trygg och hållbar hemgång till hemmet.

Under hösten har en pilotstudie i kvalitetsmärkning av demenskompetens genomförts på fem av stadens egna enheter.

Inspektörernas sammanställning över inkomna klagomål under tertiäret visar att de hanterat cirka 165 ärenden klagomål, synpunkter, ärenden och frågor samt genomfört 35 inspektioner. Inspektörerna har vidare genomfört en screening vars övergripande syfte var att kartlägga de äldres möjlighet att påverka maten och måltiden på vård- och omsorgsboenden. En uppföljning av rättigheten till daglig utevistelse liksom medverkan vid särskilda granskningar av hemtjänstutförare är exempel på andra uppdrag som genomförts under året.

Förvaltningen arbetar aktivt med forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbetet med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre i staden ska få ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden.

Inom projektet Stockholm Digital Care (SDC) har de olika delprojekten inom testmiljöer, utvecklingsarena och verktygslåda definierat sin verksamhet och påbörjat uppstart. Projektet

har förmedlat kunskap, behov och annan information från de äldre och delgivit verksamheternas perspektiv till företagen. Projektet kommer också att arbeta med att stötta upphandling av välfärdsteknik med krav på funktion istället för detaljer kring tekniska lösningar. . Projektet bidrar också aktivt till stadsledningskontorets arbete med Smart stad.

Syftet med EU projektet DigIT är att ge personal inom äldreomsorg och funktionsnedsättning kompetensutveckling i digital teknik och digitala verktyg. Samtliga stadsdelsförvaltningar i staden och elva kommuner i Stockholms län samverkar i projektet.

Förvaltningen har ansvarat för genomförande av övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för vård- och omvårdnadspersonal samt personal inom myndighetsutövning. Grundutbildning har även fortsättningsvis erbjudits till undersköterska för medarbetare inom egen regi. Äldreförvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret bedrivit ett projekt med att kartlägga kompetensen inom äldreomsorgen.

Arbetet med friskvård och minskad sjukfrånvaro samt implementering av förvaltningens gemensamma värdegrund är fortsatt angelägna frågor för förvaltningens interna arbete.

Inom Stockholms Trygghetsjour fortsätter arbetet med tekniskskiftet från analog till digital larmkedja. Upphandling av digital larmmottagning som kan anpassas till dagens digitala välfärdsteknik har påbörjats. Under hösten påbörjades även arbetet med utbytet av trygghetslarm till digitala trygghetslarm.

Ärendehanteringssystemet Tyra underlättar framtagning av en mer detaljerad statistik vilket innebär att mer systematiska analyser av de rapporter som skickas till stadsdelsförvaltningarna och olika ärendetyper kan göras i syfte att förbättra kvaliteten i handläggningen.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom förvaltningens arbete med att förbättra och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen samt den planering som genomförts med framtidens boenden för äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom äldreförvaltningens arbete med värdegrund och värdighetsgarantier och att jämställd omsorg har lyfts fram i utbildningar som arrangerats av förvaltningen.

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en tillgänglig och jämlik äldreomsorg

● Uppfylls helt

Beskrivning

Tillgänglig och jämlik omsorg är en del av äldreomsorgens fundament och säkerställs med det fortsatta arbetet med att sprida äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier. Jämställd omsorg kommer att lyftas fram genom undervisning på arrangerade grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för större målgrupper av medarbetare.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm upplever att de har jämlika livsvillkor

Analys

Äldreförvaltningen har tagit fram spelet "Göra skillnad". Totalt har 182 biståndshandläggare och deras chefer deltagit i spelet som tar upp frågor om jämlikhet, jämställdhet, diskriminering, inkludering med mera. Vid speltillfällena har även en föreläsning getts i ämnet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom det arbete som genomförts med nationella minoriteter, äldre hemlösa samt äldre med psykisk ohälsa.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %			100 %	100 %	100 %	2016

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ 	Äldrenämnden ska genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Äldreförvaltningens krisledningsgrupp genomförde krisledningsövning under april månad med stöd av extern expertis. Under hösten har en ytterligare övning och en utbildning skett i samarbete med andra förvaltningar i staden.				

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en trygg och jämlik äldreomsorg

● Uppfylls helt

Beskrivning

Informationsinsatserna som tas fram ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar. De ska också finnas tillgänglig för de vanligaste språkgrupperna i staden. På så sätt får alla invånare jämlika förutsättningar att kunna söka äldreomsorg.

Förväntat resultat

Stadens äldre upplever att äldreomsorgen är trygg och jämlik

Analys

Den sverigefinska minoriteten

Äldreförvaltningen har under året gett bidrag till Sverigefinnarnas samrådsgrupp i Stockholm för deras arbete med väntjänst för finstalande äldre i Stockholm. Samrådsgruppen består av representanter för olika sverigefinska föreningar och samfund. Under året har äldreförvaltningen anordnat regelbundna samrådsmöten liksom möten med stadsdelsförvaltningarnas representanter för minoritetsfrågorna. Syftet är att följa upp att minoritetslagen följs inom ansvarsområdet äldreomsorg. I oktober anordnades en anhörigdag för finstalande äldre som syftade till att informera om deras rättigheter som nationell minoritet samt vilket stöd och vilken omsorg som staden kan erbjuda finstalande äldre och deras anhöriga. Ytterligare informationsmaterial har översatts till finska, bland annat broschyren "Anhörigstöd i Stockholms stad".

Personer 65 år och äldre med eller utan missbruk som riskerar att bli hemlösa eller lever i hemlöshet

Äldreförvaltningen och socialförvaltningen har samarbetat kring utredningen "Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa" som beslutats av äldrenämnden under året och överlämnats för vidare beslut i kommunfullmäktige. Utredningen syftar till att förtydliga ansvarsfördelningen inom staden och ger förslag på hur det förebyggande arbetet kan utvecklas och hur antalet äldre som inte har ett stadigvarande boende kan minskas.

Stimulansmedel för ökad bemanning

Regeringen har beslutat om en tillfällig satsning på en ökad bemanning inom den kommunalt finansierade äldreomsorgen under åren 2015 – 2018. För år 2016 har staden tilldelats 157,6 mnkr vilket samtliga utförare inom stadens äldreomsorg, oavsett regiform och verksamhet, har kunnat söka stimulansmedel från. För 2016 har stimulansmedel fördelats till 235 verksamheter inom kommunal och privat regi. Totalt 16,3 mnkr har fördelats till 19 verksamheter som ansökt om stimulansmedel inom särskilt prioriterade områden såsom dietister, psykisk ohälsa och ett projekt för tryggt mottagande i hemmet.

Äldres psykiska hälsa

Socialnämnden har tilldelats statliga stimulansmedel för att påbörja ett långsiktigt arbete inom

området psykisk ohälsa. Äldreförvaltningen kommer att ingå i detta arbete avseende målgruppen äldre. I arbetet ingår det bland annat att se över konsekvenserna av den åldersgräns, 65 år, när äldre personer med psykisk ohälsa övergår från att vara individ- och familjeomsorgens ansvar till att bli ett ansvar för äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Detta har uppnåtts genom förvaltningens arbete med boendeplaneringen för äldre och utredningen Äldres boende i Stockholms stad (ÄBO).

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Micasa ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa behovet av äldreboendeplatser under perioden 2020-2040	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Äldrenämnden beslutade i mars om en boendeplan kring det långsiktiga behovet av vård- och omsorgsboenden fram till 2040. Planen innefattar även en prognos för omfattningen av nybyggnation fram till 2040 samt lämpliga geografiska områden.				
✓	Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa göra en översyn av behovet och finansieringen av profilboende samt intressentboenden, med inriktning att öka antalet boenden i staden	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Utredningen inleddes under hösten och pågår i samarbete med representanter från stadsdelsförvaltningarna. Resultatet av utredningen kommer att presenteras under våren 2017.				
✓	Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna göra en översyn av behovet och finansieringen samt placeringen av korttidsboenden	2016-01-01	2016-12-31	
Analys En utredning om behov, finansiering och placering av olika typer av korttidsboenden har inletts i samarbete med stadsdelsförvaltningarna. Resultatet av utredningen kommer att presenteras under våren 2017.				

Nämndmål:

Äldres behov av olika boendeformer är tillgodosedda

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre

Analys

Boendeplanering

Äldrenämnden beslutade i mars om en boendeplan kring det långsiktiga behovet av vård- och omsorgsboenden fram till 2040. Boendeplanen har tagits fram i samarbete med stadsdelsförvaltningarna, stadsledningskontoret och Micasa och har beslutats av kommunstyrelsen. I planen ingår även en prognos av omfattningen av nybyggnation fram till 2040 tillsammans med lämpliga geografiska områden för Micasa att söka markanvisning för. Under hösten har referensgruppen för boendeplanering utökats med representanter för stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden.

I juni 2016 tog äldrenämnden beslut om äldreboendeutredningens (ÄBO) delrapport. Delrapporten behandlades i kommunstyrelsen den 9 november 2016 för vidare beslut i kommunfullmäktige. Delrapporten omfattar en nulägesbeskrivning av boenden, behovsutvecklingen, en analys samt förslag som syftar till att tillgodose behovet av bostäder för äldre. Fortsatt arbete med ÄBO sker inom ramen för äldrenämndens boendeplanering och en slutrapport ska lämnas 2018.

Behov och finansiering av profilboende och intressentboenden

Arbetet med att utreda behov och finansiering av profil- och intressentboende inleddes under hösten och görs i samarbete med representanter från stadsdelsförvaltningarna. Inventering av behoven av profilboendeplatser och intressentboenden har genomförts och nyttjandegraden av stadens egna profilboendeplatser och de LOU upphandlade har kartlagts liksom kostnadsbilden för de olika platserna. En analys av kostnadsbilden utifrån kompetens och bemanning kommer att genomföras. Utredningsarbetet har genererat ytterligare frågeställningar som exempelvis behovet av tydliga kriterier för att kunna bedöma behovet av en eventuell profilboendeplats hos den enskilde. En kartläggning av efterfrågan av profilboende- och intressentboendeplatser har genomförts.

Översyn av behov, finansiering och placering av korttidsboenden

En utredning om behov, finansiering och placering av olika typer av korttidsboenden har inletts. En kartläggning av nyttjandet av korttidsboendeplatser pågår för att se hur befintliga platser används. Utredningens syfte är även att utveckla innehållet i den korttidsvård som erbjuds inom staden så att insatsen anpassas bättre till olika målgrupper.

Korttidsvård för äldre i livets slutskede

Verksamheten med korttidsvård för äldre i livets slutskede som bedrivs på Serafens vård- och omsorgsboende har fortsatt under hela 2016. Genom att 1,0 mnkr har reserverats i budget har verksamheten kunnat subventioneras på samma sätt som gjorts sedan 2014. Under 2016 har 17 personer vistats på Serafen för denna form av korttidsvård. En utvärdering av verksamheten kommer att ske under 2017.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Detta har uppnåtts genom förvaltningens samarbete med den idéburna sektorn.

Nämndmål:

Idrott- och fritidsaktiviteter för äldre erbjuds

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökade möjligheter för äldre att delta i aktiviteter utifrån förutsättningar och önskemål.

Analys

Överenskommelse med idéburna sektorn

En gemensam arbetsgrupp med representanter från äldreförvaltningen, socialförvaltningen, och den idéburna sektorn ansvarar för arbetet med de åtaganden som Överenskommelsen med den idéburna sektorn omfattar. En dialogkonferens genomfördes i oktober i syfte att fånga hela sektorns uppfattningar och förslag om hur arbetet med överenskommelsen kan utvecklas. Äldrecentrum har också under året gjort en uppföljning av överenskommelsen vilken också legat till grund för de utvecklingsförslag som lyfts fram och kommer arbetas vidare med under 2017.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Lära av goda exempel inom den idéburna sektorn	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Samarbetet mellan staden och den idéburna sektorn kommer att utvecklas i enlighet med de gemensamt framtagna förslagen.				
✓	Tillsammans med Socialförvaltningen revidera Överenskommelsen mellan Stockholms Stad och den idéburna sektorn	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Efter en dialogkonferens med sektorn beslutades att det inte finns något behov av att revidera överenskommelsen. Däremot beslutades om att konkretisera flera av uppdragen i överenskommelsen. De konkreta uppdragen ska implementeras under 2017.				
✓	Äldrenämnden ska göra en revidering av riktlinjerna för ideella organisationer för att höja schablonen för paraplyorganisationerna	2016-01-01	2016-12-31	
Analys En mer genomgripande översyn av riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer pågår. Syftet är att tydliggöra riktlinjerna och uppnå mer likvärdiga bedömningar för bidragsgivning. Riktlinjerna beräknas vara färdiga första halvåret 2017. En schablonhöjning för paraplyorganisationerna har beslutats och gäller för fördelningen av bidrag för år 2017.				
✓	Äldrenämnden ska utveckla samarbetsformerna med ideell sektor	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Av de idéburna organisationer som ingår i överenskommelsen räknas även vissa som ideella. I arbetet med överenskommelsen har dessa organisationer, i samarbete med äldreförvaltningen, tagit fram en rad åtgärder i syfte att utveckla och konkretisera uppdragen i överenskommelsen.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har dels gjorts genom förvaltningens samarbete med den idéburna sektorn och dels genom de inspirationsdagar som förvaltningen arrangerat med aktivitets- och kulturtema.

Nämndmål:

Kultur och andra aktiviteter för äldre erbjuds

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökade möjligheter för äldre att delta i aktiviteter utifrån förutsättningar och önskemål

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Äldrenämnden ska utveckla samarbetsformerna med ideell sektor	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Av de idéburna organisationer som ingår i överenskommelsen räknas även vissa som ideella. I arbetet med överenskommelsen har dessa organisationer, i samarbete med äldreförvaltningen, tagit fram en rad åtgärder i syfte att utveckla och konkretisera uppdragen i överenskommelsen.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

● Uppfylls helt

Analys

Under detta mål återfinns en stor del av äldreförvaltningens arbete. Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Underlaget för denna bedömning återfinns under nämndmålet "Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet".

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Äldrenämnden får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen göra en översyn av indikatorerna för äldreomsorgen.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har lämnat respons på stadsledningskontorets förslag till indikatorer för 2017.				

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Äldrenämnden får i uppdrag, att utreda och i samarbete med stadsdelsnämnderna, Micasa AB och servicenämnden fastlägga en strategi för trygghetslarm i särskilt boende, inklusive ansvar för upphandling av dessa larm	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Serviceförvaltningen har inlett en upphandling och ett förslag till strategi för trygghetslarm i särskilt boende som kommer att presenteras för äldrenämnden under första kvartalet 2017.			
✓	Äldrenämnden ska göra en översyn och utvärdera det pågående arbetet med innovation och utveckling inom äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldrenämnden tog i december beslut om ärendet <i>Översyn av pågående innovation och utveckling inom äldreomsorgen</i> . I ärendet redovisas också de projekt och samarbetsforum som äldreförvaltningen driver eller medverkar i.			
✓	Äldrenämnden ska se över uppdrag och organisation under året genom en oberoende utredare	2015-01-01	2016-12-31	
	Analys Under maj-juni har ett konsultföretag intervjuat förvaltningens personal och chefer. Intervjuer har även genomförts med berörda på stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna. Utifrån dessa intervjuer har ett förslag till en ny organisation utarbetats som kommer börja gälla från och med den första januari 2017. Äldreförvaltningen kommer efter omorganisationen att bestå av en stab och tre avdelningar: Planeringsavdelningen, Utvecklingsavdelningen samt Stockholms Trygghetsjour.			
✓	Äldrenämnden ska utveckla samarbetet med Stockholms läns landsting	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Under 2016 har det pågått ett flertal olika aktiviteter i samverkan med landstinget. Dessa redogörs för i analysen till nämndmålet <i>Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet</i> .			

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet

● Uppfylles helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen medverkar i utvecklingsprojekt, anordnar seminarier och fortbildningar för medarbetarna i stadens äldreomsorg. Dessa insatser bidrar till att skapa förutsättningar för god kvalitet.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm är nöjda och trygga med äldreomsorgen

Analys

Inspektioner 2016

Inspektörerna har under året hanterat cirka 165 klagomål, synpunkter, ärenden och frågor samt genomfört 35 inspektioner av utförare av äldreomsorg inom samtliga regiformer i Stockholms stad.

I början av året genomförde inspektörerna en uppföljning av de inspektioner som genomfördes under 2015. Resultatet visade att majoriteten av verksamheterna hade vidtagit de

förbättringsåtgärder som inspektörerna föreslagit i inspektionsrapporten.

En screening vars övergripande syfte var att kartlägga de äldres möjlighet att påverka maten och måltiden på vård- och omsorgsboenden har genomförts och presenterats för äldrenämnden. De boende, personal och ledning framförde förslag på hur den enskildes delaktighet kan ökas och förbättras. De boende vill bland annat förbättra möjligheten att påverka maten och måltiderna. Ledning och personal skulle bland annat vilja införa karottsystem, förbättra kommunikationen med de boende och bli bättre på att fånga upp brukarnas önskemål.

Inspektörerna har medverkat vid särskilda granskningar om följsamhet till kontrakt avseende utförare av hemtjänst.

Inspektörernas årsrapport för 2016 bifogas detta dokument som en bilaga.

Kvalitetsobservationer

Under året planerades för 84 kvalitetsobservationer. Ett fåtal av dessa observationer har inte kunnat genomföras på grund av en långtidssjukskrivning samt att ett par av stadsdelsförvaltningarna inte har kunnat avvara sina observatörer på avtalad tid. De observationer som inte blivit genomförda kommer att genomföras i början av 2017. Observationer har genomförts inom hemtjänst, servicehus och vård och omsorgsboenden. En årssammanställning av observationerna kommer att presenteras för äldrenämnden under våren 2017.

Granskning av hemtjänstföretag

Under året har fortsatt stor vikt lagts vid uppföljning av hemtjänstverksamheterna. Nystartade hemtjänstutförare har följts upp på plats efter tre månader för att i ett tidigt skede upptäcka eventuella brister. Särskilda granskningar har genomförts av hemtjänstutförare där indikationer funnits om allvarliga brister. Under året har även en särskild uppföljning av personalens kompetensnivå genomförts kopplat till kompetenskrav i avtalet. De utförare som inte har uppfyllt kompetenskravet har fått inkomma med en åtgärdsplan.

Utveckling av hemtjänst

Utifrån förslagen i utredningen om utveckling av hemtjänst, som antogs av äldrenämnden i mars 2016, har äldreförvaltningen bedrivit ett verksamhetsnära utvecklingsprojekt i tre stadsdelsförvaltningar, Bromma, Kungsholmen och Hässelby-Vällingby. Syftet är att öka den enskildes inflytande över hur och när hemtjänstinsatser utförs samt att förbättra samverkan runt den enskildes behov. I projektet har hemtjänstpersonal och biståndshandläggare kartlagt hur olika arbetssätt kan utvecklas. Fokus har varit samverkansdokument såsom beställning och genomförandeplan och förslag till förändrade rutiner, arbetssätt och innehåll i dessa har arbetats fram. I december hölls en projektfinal för de drygt 60 personer som deltagit i projektet. De anvisningar för beställning respektive genomförandeplan som projektet har utmynnat i, går över i en implementeringsfas inom hela staden med start 2017.

Under året har förvaltningen tillsammans med stadsledningskontorets IT-avdelning prioriterat utvecklingen av de sociala systemen inklusive ParaGå-systemet. Arbetet har bland annat baserats på de resultat som kom fram i utvärderingen av ersättningssystemet för hemtjänsten och det mobila dokumentationssystemet ParaGå. Vidare har en begränsad roll i ParaGå för underleverantörer inom hemtjänsten tagits fram. Med utgångspunkt från synpunkter från användarna har de hemtjänstrapporter som biståndshandläggare och utförarchefen har tillgång

till i Paraplysystemet utvecklats. Vidare har en statistikrapport tagits fram i Paraplysystemet för att visa personalkontinuiteten hos hemtjänstutförarna. Syftet är att staden per hemtjänstutförare ska kunna mäta antal personal som de äldre möter i hemtjänsten. Rapporten tas i bruk under våren 2017.

Specialiserade hemtjänstgrupper

Inom demensprojektet har 37 specialiserade hemtjänstgrupper sökt och beviljats projektmedel. Samtliga 14 beställarenheter har erhållit medel för att starta eller vidareutveckla ett multiprofessionellt arbetsätt. Under året har uppstartsträffar och nätverksträffar genomförts liksom utbildningar i Samordnad Individuell Plan (SIP) och juridik. Fokus i projektet har varit samverkan och de anhörigas roll vilket lyfts i workshops kring samverkan och anhörigstöd. Utförarenheter har fört diskussioner kring olika metoder och arbetssätt och vissa enheter har börjat arbeta med BPSD-registret (Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demens) som metod för att kunna ge ett bättre bemötande. På servicehusen har miljöns betydelse diskuterats och enheterna har fått lära sig en metod att använda bildsamtal i vardagen med hjälp av konsttryck och ett handledningsmaterial. Ett antal träffar i en visningslägenhet med temat trygghet genom teknik, miljö och bemötande har genomförts vilket lett till att diskussionerna kring hur samverkan kan utvecklas mellan de olika yrkesgrupperna har fortsatt.

Anhörig- och objektsanställning

I budget 2016 tog kommunfullmäktige beslut om att nyanställningar av anhörig- och objektsanställningar i hemtjänst ska upphöra från och med 2016. Kommunfullmäktige fattade i november beslut om att helt upphöra med anhörig- och objektsanställningar inom hemtjänsten i Stockholm stad från och med januari 2017.

Implementering och uppföljning av sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre

Samverkansöverenskommelsen ”Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre” antogs av kommunfullmäktige i januari 2016. Under året har det pågått en implementering av överenskommelsen inom staden. Kommunförbundet Stockholms län (KSL) och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Stockholms län (HSF) anordnade en konferens under hösten för äldreomsorgschefer, MAS/MAR och verksamhetschefer för särskilda boenden tillsammans med verksamhetscheferna för läkarorganisationerna. Syftet med konferensen var att sprida information om samverkansöverenskommelserna samt skapa förutsättningar till den lokala samverkan mellan personal på särskilda boenden och den aktuella läkarorganisationen. Under året har äldreförvaltningen tillsammans med KSL och Stockholms läns landsting (SLL) tagit fram indikatorer för uppföljning av samverkansöverenskommelsen.

Gemensam uppföljning gällande omhändertagande av utskrivningsklara patienter

Äldreförvaltningen har under året haft möten med HSF för att tillsammans följa upp omhändertagandet av utskrivningsklara patienter med omfattande behov som ska utskrivas till särskilt boende. Det har framkommit att det finns behov av att se över sjuksköterskornas kompetens och tydliggöra aktuella rutiner inom särskilda boenden i samband med mottagande av utskrivningsklara patienter.

Tryggt mottagande i hemmet

Under året har utvecklingsarbetet ”Tryggt mottagande i hemmet” startats i stadsdelsförvaltningarna Bromma, Hägersten- Liljeholmen och Kungsholmen. Arbetet har skett i samverkan med HSF. Fokus på årets arbete har varit datainsamling, kartläggning och analys. Resultatet av detta arbete används till att stödja biståndshandläggare, arbetsledare och undersköterskor i utvecklingsarbetet. De tre stadsdelsförvaltningarna har rekryterat undersköterskor och arbetsledare till trygghetsteamen. Undersköterskorna som påbörjat sin anställning 2016 har fått utbildning gällande det nya konceptet. I slutet av året startade det första trygghetsteamet för äldre inom Kungsholmens stadsdelsförvaltning och en implementering i övriga staden planeras till hösten 2017. En utvärdering av arbetet med tryggt mottagande i hemmet har påbörjats och kommer att vara klart under våren 2017.

Samverkan om äldres flytt till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har under året tagit initiativ till att se över möjligheterna till en utökad samverkan mellan länets kommuner. Syftet är att redovisa hur en överenskommelse om äldres flytt till särskilt boende inom länet skulle kunna utformas då tidigare överenskommelse upphört att gälla. Äldreförvaltningen har deltagit i KSL:s arbetsgrupp tillsammans med fyra andra kommuner och ett förslag till en ny överenskommelse kommer att tas fram för att presenteras för KSL:s presidium.

Stockholms Trygghetsjour

Inom Stockholms Trygghetsjour fortsätter arbetet med teknikskiftet från analog till digital larmkedja. Upphandling av digital larmmottagning som kan anpassas till dagens digitala välfärdsteknik har påbörjats. Under hösten påbörjades även arbetet med utbytet av trygghetslarm till digitala trygghetslarm.

Ärendehanteringssystemet Tyra underlättar framtagning av en mer detaljerad statistik vilket innebär att mer systematiska analyser av de rapporter som skickas till stadsdelsförvaltningarna och olika ärendetyper kan göras i syfte att förbättra kvaliteten i handläggningen.

Stockholms Trygghetsjour har en aktiv avvikelshantering som innefattar både interna och externa avvikelser. Interna avvikelser är en egenkontroll av rutiner och arbetssätt inom avdelningen som kan leda till en översyn av arbetssätt och rutiner. Externa avvikelser kopplas vidare till berörda verksamheter för åtgärd.

Under hösten har alla hemtjänstutförare bjudits in till ett informationsmöte om trygghetslarm, ”från ansökan till installation och åtgärd av larm”. Samtliga hemtjänstutförare har varit representerade på dessa möten och det är en viktig del i Stockholms Trygghetsjourens kommunikation och samverkan.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	De legala möjligheterna att införa sex timmars hemtjänst med förenklad biståndsbedömning enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige bevakas	2016-01-01	2016-12-31	
Analys				

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Rättsläget är inte klarlagt kring kommuners möjligheter att fatta beslut genom olika former av förenklad biståndshandläggning. Den statliga utredningen "Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen (dir 2015:72)" har bland annat till uppgift att se över formerna för kommuner att besluta om omsorg och annan service till äldre på ett enklare och mer flexibelt sätt än idag. Äldreförvaltningen kommer att avvakta utredningens slutbetänkande under mars 2017 innan äldreförvaltningen lämnar några förslag i frågan.			
✓	Det ska vara lätt att få matsällskap som biståndsbedömd insats	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Matsällskap som biståndsbedömd insats har beaktats i arbetet med att uppdatera riktlinjerna för biståndshandläggning. Kommunfullmäktige förväntas besluta om de nya riktlinjerna under 2017.			
✓	Fortsatt anhörigombudsutbildning	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Under året har 30 medarbetare inom äldreomsorgen fått möjlighet att utbilda sig till anhörigombud.			
✓	Fortsatt arbete med specialiserade hemtjänstgrupper och genomförande av multiprofessionellt arbetssätt	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Inom demensprojektet har 37 specialiserade hemtjänstgrupper och 14 beställarenheter beviljats projektmedel för att starta eller vidareutveckla ett multiprofessionellt arbetsätt. Fokus i projektet har varit samverkan och de anhörigas roll.			
✓	Fortsatt arbete med utevistelserättigheten genom uppföljning av att rättigheten följs	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldreförvaltningens inspektörer har under 2016 följt upp rättigheten till daglig utevistelse. Resultatet av denna uppföljning framgår av inspektörernas årsrapport för 2016.			
✓	Fortsatt implementering av nationellt fackspråk i hälso- och sjukvårdsjournalen samt utökat e-hälsoupdrag till processledarna gällande NPÖ och kvalitetsregister	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Det treåriga projektet med att införa nationellt fackspråk och nationell informationsstruktur inom hälso- och sjukvårdsdokumentation avslutas i december 2016. Under denna period har ett förslag på framtida förvaltning och utveckling av system och fackspråk tagits fram.			
✓	Fortsatt satsning på information och utbildning för anhöriga	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Anhörigstödet ska vara flexibelt, varierat och individanpassat och insatserna ska vara likvärdiga i staden. Arbetet med att ta fram information som är tillgänglig och som enkelt kan hållas aktuell har fortsatt under året.			
✓	Införande av vårdplanering via videoteknik	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Under året har äldreförvaltningen bistått med stöd till de stadsdelsförvaltningar som önskat hjälp i samband med införandet av samordnad vårdplanering genom videoteknik. På samarbetsytan eHälsa har stöddokument gällande teknik och processstöd samlats. Nio stadsdelsförvaltningar har nu möjlighet att använda videoteknik vid samordnad vårdplanering och fyra har påbörjat ett införande av videoteknik.			
✓	Kommunstyrelsen och Äldrenämnden ska genom strukturerad samverkan med representation från Socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla E-hälsoområdet lokalt, regionalt och nationellt	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Arbetet med förvaltningsobjekt eHälsa har utökas med fler förvaltningar och fler system under året. Införandet av Nationell patientöversikt (NPÖ) har prioriterats och samtliga stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen har nu tillgång till NPÖ. Under hösten har användandet av systemet ökat. Processledarna för International classification of functioning disability and health (ICF) har utbildats till första linjens support i stadsdelsförvaltningarna. Under 2017 kommer möjligheten för privata utförare att få åtkomst till systemet att prioriteras.			
✓	Kvalitetsmärkning av demenskompetens ska tas fram inom	2016-01-01	2016-12-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	hemtjänst, särskilt boende och för stadens biståndshandläggare			
	Analys Projektets genomförande och upplägg bygger på Svenskt Demenscentrums förslag på kompetensmodell. I höstens pilotstudie har fem egen regionheter deltagit, både vård- och omsorgsboende och hemtjänstenheter är representerade. Kompetensmodellen består av fyra steg och steg 1 är i stort sett klar och steg 2 pågående. Till varje steg hör reflektionsträffar samt att deltagarna genomför webbutbildningar för att utveckla sitt personcentrerade arbetssätt. Varje avslutat steg ger deltagarna en stjärna som på sikt ska leda till att verksamheten får en kvalitetsmärkning. Stiftelsen Äldrecentrum har fått i uppdrag att följa upp pilotstudien.			
✓	Planera och genomföra utbildning för kollegial observation	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldreförvaltningen har i samarbete med stadsledningskontoret genomfört en heldags introduktionsutbildning för ett hundratal chefer i observationsmetodik. Syftet var att förbereda cheferna inför den utbildning i kollegial observation som startade hösten 2016 och är riktad till medarbetare på vård- och omsorgsboenden och inom hemtjänsten.			
✓	Program för stöd till anhöriga hålls uppdaterat.	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Stockholm stads program för stöd till anhöriga har uppdaterats under året och antogs av kommunfullmäktige i december. Under året har flera aktiviteter anordnats för att sprida information och genomföra aktiviteter för de närstående som vårdar en anhörig. Nytt för i år var anhörigveckan då samtliga stadsdelsförvaltningar anordnat aktiviteter i form av föreläsningar, utflykter, prova på aktiviteter och teaterföreläsningar.			
✓	Stadens ska genom stadsledningskontoret aktivt delta i arbetet att hitta fungerande former för samverkan runt e-förvaltningsfrågor mellan kommuner, landsting och myndigheter nationellt.	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Arbetet med förvaltningsobjekt eHälsa har utökats under året och införandet av Nationell patientöversikt (NPÖ) har prioriterats och samtliga stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen har nu tillgång till NPÖ.			
✓	✓ Äldrenämnden får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen göra en översyn av indikatorerna för äldreomsorgen.	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldreförvaltningen har lämnat respons på stadsledningskontorets förslag till indikatorer för 2017.			
✓	✓ Äldrenämnden får i uppdrag, att utreda och i samarbete med stadsdelsnämnderna, Micasa AB och servicenämnden fastlägga en strategi för trygghetslarm i särskilt boende, inklusive ansvar för upphandling av dessa larm	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Serviceförvaltningen har inlett en upphandling och ett förslag till strategi för trygghetslarm i särskilt boende som kommer att presenteras för äldrenämnden under första kvartalet 2017.			
✓	✓ Äldrenämnden samordnar insatser som syftar till att stärka stadsdelsnämndernas arbete med kvalitetsregistrens roll för verksamhetsutveckling inom äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Under året har sammanlagt nio utbildningstillfällen till BPSD-administratörer getts av sex certifierade BPSD-utbildare i staden. Två nätverksträffar hölls under året med sammanlagt 90 deltagare från hela staden. Ett nätverk för certifierade utbildare i verksamheter inom Stockholms stad är etablerat där bland annat nätverksträffarna planeras och genomförs tillsammans.			
✓	✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen ta ett samlat grepp om den uppföljning som görs i syfte att rationalisera och optimera effekterna av den samlade uppföljningen	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldreförvaltningen har tagit fram ett förslag på en förnyad uppföljningsmodell som optimerar, effektiviserar och enhetliggör den befintliga uppföljningen. Förslaget beslutades i äldrenämndens sammanträde december 2016 och kommunfullmäktige förväntas fatta beslut i ärendet under våren 2017.			

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Äldrenämnden ska utveckla samarbetet med Stockholms läns landsting	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Under 2016 har det pågått ett flertal olika aktiviteter i samverkan med landstinget. Dessa redogörs för i analysen till nämndmålet <i>Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet</i> .				
✓	Översyn av stadens riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg vid behov och då beslut tagits i ärenden som kräver en översyn	2016-01-01	2016-12-31	
Analys En arbetsgrupp med representation från fem stadsdelsförvaltningar har under 2016 arbetat med att ta fram underlag för översyn av stadens riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg. Kommunfullmäktige förväntas besluta om nya riktlinjer under 2017.				

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom att användandet av kravmärkta produkter, användningen av energisnål belysning samt att Stockholms Trygghetsjour leasar bilar som drivs med miljödiesel.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens energianvändning är begränsad till den som används vid förvaltningskontoret och vid Stockholms Trygghetsjour. Förvaltningens ambition är att i så hög utsträckning som möjligt använda energisnål belysning och kravmärkta produkter används så långt detta är möjligt. Äldreförvaltningen bedömer därmed att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom detta är uppfyllt.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

● Uppfylls helt

Analys

De bilar som äldreförvaltningen använder sig av finns inom Stockholms Trygghetsjour. Dessa

bilar är miljöanpassade i högsta möjliga grad, dock med hänsyn till att verksamhetens uppdrag avseende driftsäkerhet och tillgänglighet ska kunna uppfyllas.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elbilar	14,3 %			14,3 %	14 %	14 %	VB 2016

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter ska vara miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Bilar som används inom Stockholms Trygghetsjour är utrustade med det miljövänligare, odubbade däckalternativet. Stockholms Trygghetsjour leasar för teknikenheten och jourpatrullen sex specialfordon som drivs med miljödiesel. Samtliga bilar är utrustade med alkolås.

Stockholms Trygghetsjour har en elbil för att se om kraven för att utföra verksamhetens uppdrag avseende driftsäkerhet och laddningsstationernas tillgänglighet uppfylls.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom att Stockholms Trygghetsjourns nya lokaler ger en minskad elförbrukning samt bättre möjligheter för återvinning.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en minskad miljöpåverkan

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen sitter i lokaler som är moderna med en minskad elförbrukning och bättre möjligheter för återvinning. Stockholms Trygghetsjour delar lokalerna som kök och konferens samutnyttjas med andra verksamheter i staden. Genom den centrala lokaliseringen av verksamheten kan tekniker och jourpatrull undvika onödigt långa transportsträckor för att nå stadsdelsförvaltningarna.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom att förvaltningen anordnar utbildningar för äldreomsorgens personal, medverkar i innovativa projekt samt att äldrenämndens budgetram inte överskridits.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Detta för att förvaltningen har arbetat aktivt med forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbetet med högskolor, näringsliv och andra intressenter. Syftet är att de äldre i staden ska få ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden.

Nämndmål:

Äldrenämnden följer och verkar för utveckling inom eHälsoområdet och utvecklingen av eHemtjänst

● Uppfylls helt

Analys

Arbetet med förvaltningsobjekt eHälsa har utökas med fler förvaltningar och fler system under året. Införandet av Nationell patientöversikt (NPÖ) har prioriterats och samtliga stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen har nu tillgång till NPÖ. Under hösten har användandet av systemet ökat. Processledarna för International classification of functioning disability and health (ICF) har utbildats till första linjens support i stadsdelsförvaltningarna. Under 2017 kommer möjligheten för privata utförare att få åtkomst till systemet att prioriteras.

Nämndmål:

Äldrenämnden ska främja innovation och utveckling inom äldreomsorgsområdet

● Uppfylls helt

Analys

EIT Health

EIT Health är en sammanslutning på europeisk och skandinavisk/regional nivå med syfte att möta Europas utmaningar med en större andel äldre i befolkningen. Uppbyggnaden av stadens medverkan i European Institute of Innovation and Technology (EIT) Health har fortsatt och förvaltningen har medverkat i möten på central nivå i organisationen samt i internationella seminarier om utbildning. Den projektansökan som lämnats till EIT Health för så kallat

”Living Lab” projekt på Stureby vård- och omsorgsboende har inte beviljats.

Nordiskt samarbete - The Nordic Independent Living Challenge (NILC)

Äldreförvaltningen har sedan 2014 medverkat i anordnandet av en nordisk innovationstävling – the Nordic Independent Living Challenge. Innovationstävlingen har syftat till att utveckla ny teknik och nya lösningar som kan hjälpa äldre och personer med funktionshinder att leva ett mer självständigt liv samt ta fram lösningar som underlättar arbetet för omsorgspersonal. Det nordiska samarbetet har varit värdefullt för utvecklingen av ett ramverk och en förståelse för hur offentlig sektor tillsammans med andra aktörer kan samarbeta för att driva utvecklingen av framtidens välfärd framåt.

DigIT

Syftet med EU projektet DigIT är att ge personal inom äldreomsorg och funktionsnedsättning kompetensutveckling i digital teknik och digitala verktyg. Samtliga stadsdelsförvaltningar i staden och elva kommuner i Stockholms län samverkar i projektet. Den inledande analys- och planeringsfasen avslutades i augusti 2016. Projektet har förankrats hos stadens äldreomsorgschefer och verksamheterna har därefter arbetat med frågor kring hur ökad digitalisering kan möjliggöra förändring av vård- och omsorgsarbetets innehåll och organisation. Flertalet av de 6 000 anställda som medverkat har varit positiva till att arbeta med digitaliseringsfrågor och ser de möjligheter som digitala verktyg ger. Under hösten 2016 har hittills har totalt 257 medarbetare och chefer i Stockholms stad deltagit i olika kompetensutvecklingsinsatser, bland annat chefsseminarier om arbetsplatslärande och jämställdhetsintegrering.

Stockholm Digital Care

EU-projektet Stockholm Digital Care har som mål att skapa tillväxt för små och medelstora företag i Stockholmsregionen som arbetar med välfärdsteknik. Välfärdsteknik kan bidra till att utveckla kvaliteten i omsorgen samt ge möjlighet till trygghet, delaktighet och självständighet för äldre. De olika delprojekten Testmiljöer, Utvecklingsarena och Verktyglåda har startats upp och en hemsida har lanserats. Det första testet av en ny typ av trygghetsarmband har genomförts i Huddinge kommun och möten har anordnats med olika teman till exempel IT-juridik. Projektet har deltagit i diskussioner och haft presentationer i ett antal stadsdelsförvaltningar. Projektet bidrar också aktivt till stadsledningskontorets arbete med Smart stad.

Akademiska noder

Äldreförvaltningen har arbetat för att möjliggöra tillkomsten av fler praktikplatser och platser för verksamhetsförlagd utbildning. De möten som har hållits med högskolorna och stadsdelsförvaltningarna har säkrat fördelningen av praktikplatser i äldreomsorgen.

Förvaltningarna inom de akademiska noderna har under 2016 erbjudits en halvtidsfinansierad studentsamordnare eller adjungerad klinisk adjunkt. Samverkan har fortsatt med Vård- och omsorgscollege i lokal och regional styrgrupp.

European Network of Social Authorities (ENSA)

Äldreförvaltningen är fortsatt medlem i European Network of Social Authorities (ENSA). ENSA är ett nätverk av städer och regioner i Europa och syftar till att bidra till utveckling och kunskapsspridning avseende äldreomsorg och andra sociala frågor mellan medlemsländerna. Samarbetet mellan parterna är också ett sätt att öka dialogen med de europeiska

institutionerna och att bli en del av en plattform för gemensamma projekt.

Thematic Network on Innovation for Age-Friendly Environments (AFE-INNOVNET)

Äldreförvaltningen har varit projektpartner i EU-projektet Thematic Network on Innovation for Age-Friendly Environments (AFE-INNOVNET), ett projekt med syfte att främja åldersvänliga miljöer. Projektet har pågått mellan februari 2014 till och med januari 2016. Staden har tidigare beslutat om att ansluta sig till avtalet European Covenant on Demographic Change som innebär att staden tar ställning i frågan om att åldersvänliga miljöer är viktiga för samhället.

Samarbetsprojekt med Karolinska institutet kring döden

Äldreförvaltningen och Karolinska institutets forskningsprogram DöBra har under året inlett ett samarbete som för närvarande består av tre projekt.

Döden som en social fråga - Syftet är att engagera skolbarn och äldre personer genom att arbeta med konstprojekt kring döende, död och sorg och utbyta erfarenheter på ett informellt sätt.

Tillämpning av Advance Care Planning (ACP) - Detta projekt ska undersöka om användandet av DöBra-kortleken, ett samtalsverktyg för att strukturera samtal om vård i livets slutskede (så kallad ACP), kan uppmuntra reflektion och kommunikation kring döende och död hos vårdpersonal.

Co-design för bättre upplevelser i miljöer vid livets slut - Detta är en form av forskning där äldre personers, närståendes och personals expertis, idéer och insikter används för att prioritera och genomföra förändringar i olika vårdmiljöer.

Palliativt kunskapscenter (PKC)

Äldreförvaltningen och PKC har genomfört två informationsdagar för verksamhetschefer och Medicinskt ansvariga sjuksköterskor. PKC har också medverkat i framtagande av utbildningsmaterial för vård i livets slutskede. Kungsholmen och Norrmalm har via PKC under 2016 genomfört utbildningar för 51 palliativa ombud.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Delta i EU-projekt med syfte att bidra till verksamhets- och teknikutveckling	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldreförvaltningen driver flera utvecklingsprojekt med landstinget, andra kommuner och högskolor och universitet i syfte att ta fram ansökningar inom EU:s ramprogram. Exempel på projekt med koppling till EU är Stockholm Digital Care, DigIT och EIT Health.			
✓	Äldrenämnden ska arbeta för att ytterligare en akademisk nod kan skapas i ytterligare en stadsdelsnämnd.	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldreförvaltningen har tagit fram förslag på definition av akademisk nod och kommer att skriva överenskommelser med minst två stadsdelsförvaltningar och arbetar för att ytterligare två ska arbeta för att bli en akademisk nod.			
✓	Äldrenämnden ska göra en översyn och utvärdera det pågående arbetet med innovation och utveckling inom äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys På äldrenämndens decembersammanträde beslutades om ärendet <i>Översyn av pågående innovation och utveckling inom</i>			

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	äldreomsorgen. I ärendet redovisas de projekt och samarbetsforum som äldreförvaltningen driver eller medverkar i.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom de utbildningar som förvaltningen erbjudit anställda inom äldreomsorgen och dels de samarbetsprojekt som förvaltningen medverkat i för att höja kunskapsnivån.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar ♀	0 st	0 st	0 st		0 st	750	VB 2016
● Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar ♀	0 st	0 st	0 st	0 st	0 st	500 st	VB 2016
● Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2				2 st	10 000 st	2016
● Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	0				0 st	800 st	VB 2016
● Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi ♀	2 st	1 st	1 st	2 st	2 st	8000 st	2016

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda.	2016-01-01	2016-12-31	
✓	Äldrenämnden ska i dialog med Jobbtorg Stockholm, ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2016-01-01	2016-12-31	
✓	Äldrenämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra det möjligt för elever på omsorgsprogrammet och omsorgscollege att få feriejobb i stadens äldreomsorg.	2016-01-01	2016-12-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Äldreförvaltningen har under året bedrivit ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen i frågan. Stadsdelsförvaltningarnas samordnare av feriejobb har informerats att de som går vård- och omsorgsprogrammet är en prioriterad målgrupp för få feriejobb på äldreboenden. Därefter har dessa personer erbjudits feriearbete inom äldreomsorgen.				

Nämndmål:

Äldrenämnden erbjuder aktiviteter och utbildning för fortsatt anställning inom äldreomsorgen

● Uppfylls helt

Beskrivning

Möjliggöra för vikarier och timanställda som inte uppfyller mål om grundutbildning och språklig kompetens att kunna få anställning inom äldreomsorgen. Därutöver genomföra aktiviteter för att öka ungdomars vilja att studera vård- och omvårdnadsutbildning för att kunna arbeta inom äldreomsorgen samt undersöka möjligheterna att stiftelsen Äldrecentrum matchar utbildningsplatser med studenter.

Förväntat resultat

Ökat antal utbildad personal inom stadens äldreomsorg

Analys

Stadsgemensam verksamhetsuppföljning

Under 2016 har utbildningsgraden inom hemtjänsten varit ett fokusområde i verksamhetsuppföljningen. Vid uppföljning har samtliga utförare fått uppvisa utbildningsbevis för befintlig personal. Äldreförvaltningen har inhämtat åtgärdsplaner från de privata utförare som inte uppfyller detta krav samt kommer att följa upp att kompetenshöjning sker enligt plan.

Förvaltningen har ansvarat för genomförande av övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för vård- och omvårdnadspersonal samt personal inom myndighetsutövning. Grundutbildning till undersköterska har även fortsättningsvis erbjudits till medarbetare inom egen regi.

Utbildning av baspersonal och kompetensutveckling för biståndshandläggare

Stimulansmedel för utbildning av baspersonal och kompetensutveckling för biståndshandläggare har erhållits. Av dessa avsattes 6,5 mnkr för utbildning av personal i LOV-upphandlad hemtjänst. Av 92 anmälningar till kurserna fullföljde endast 12 personer vilket främst berodde på bristande kunskaper i svenska samt att företagen ansåg att vikarieersättningen var för låg. I denna satsning ingick utbildning, läromedel samt vikarieersättning. Det avsattes och förbrukades 2 mnkr till biståndshandläggare för introduktion och handledning av nyanställda samt till spelet "Göra skillnad" som rörde jämställdhet, jämlikhet och diskriminering.

Under hösten har förvaltningen prövat en mer yrkesinriktad form av Svenska för invandrare (SFI). Bland annat har en vårdlärare knutits till undervisningen och antalet studietimmar har utökats. Försök pågår fram till mars 2017. Resultaten har hittills visat på bättre framsteg för eleverna.

Praktikplatser och ungdomsbesök

Äldreförvaltningen har samordnat arbetet med högskolorna för att fördela stadens praktikplatser för verksamhetsförlagd utbildning. Förvaltningen har även administrerat medel för ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom de vidareutbildningar som har genomförts och de projekt som förvaltningen har medverkat i.

Nämndmål:

Äldreförvaltningen ska ta fram utbildningar och föreläsningar för att ge medarbetarna förutsättningar att ge de äldre en trygg ålderdom och en äldreomsorg med god kvalitet.

● Uppfylls helt

Analys

Utbildningssatsningar för sjuksköterskor

Under våren 2016 har 24 sjuksköterskor från 12 olika vård- och omsorgsboenden genomfört handledarutbildningen "Äldre och läkemedel för sjuksköterskor". Sjuksköterskorna som utbildades till handledare har sedan utbildat 50 sjuksköterskor.

Satsningen på specialistsjuksköterskor och utbildningsanställningar avslutades vid årsskiftet. Äldrecentrum har följt satsningen sedan start 2014 och kommer att lämna en rapport och utvärdering under våren 2017.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar				93,96 %	100 %	100 %	VB 2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar				90,1 %	100 %	100 %	VB 2016
Nämndens prognossäkerhet T2				-6 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2016

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

Ingen

Förväntat resultat

En ekonomi i balans

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Delta i OpenLab	2015-11-18	2016-12-31	
	Analys Open Lab valde inte den utmaning som äldreförvaltningen föreslagit. Förvaltningen har däremot fått erbjudanden att delta på andra sätt i verksamheten, bland annat genom Open Labs webbplats för innovationer.			
	Ekonomiuppföljning	2015-01-01	2016-12-31	

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom förvaltningens arbete med värdegrund och värdighetsgarantier under året.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Kommunstyrelsen ska bistå äldrenämnden i arbetet med att jämställdhetsintegrera nämndens verksamhet och budget	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldreförvaltningen har bjudit in en representant från Kansliet för mänskliga rättigheter och demokratiutveckling på stadsledningskontoret för att diskutera hur förvaltningen ska arbeta i jämställdhetsfrågan.			
	Äldrenämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att	2016-01-01	2016-12-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön			
Analys Inom flera av de projekt som drivs av äldreförvaltningen pågår ett arbete med jämställdhet. I fördelningen av resurser inom dessa projekt finns jämställdheten med som en parameter.				

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg fri från diskriminering

● Uppfylls helt

Beskrivning

Under 2016 ska äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier prägla äldreomsorgens arbete så den blir en naturlig del av det vardagliga arbetet. Värdegrunden skapar förutsättningar för en äldreomsorg fri från diskriminering. Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att sprida information om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm har kännedom om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

Analys

Jämställdheten har genomsyrat flera av de projekt som drivits av äldreförvaltningen under året. Projektet DigIT har arbetat efter de tre principerna jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling. Detta utgår dels från stadens uppdrag kring jämställdhetsintegrering men också med anledning av att DigIT finansierar Europeiska socialfonden ställer detta krav på de projekt de finansierar.

Under 2016 har äldreförvaltningens inspektörer påbörjat ett arbete med att införa ett jämställdhetsperspektiv i inspektionerna. Detta kan exempelvis göras i samtal med de äldre eller med ledning och personal inom verksamheterna. Även stadens kvalitetsobservatörer har under 2016 startat ett arbete med hur jämställdheten ska kunna beaktas vid besök hos utförarenheter.

Äldreförvaltningen har tagit fram spelet "Göra skillnad" där biståndshandläggare och deras chefer har deltagit i spelet som tar upp frågor om jämlikhet, jämställdhet, diskriminering, inkludering med mera.

Äldreförvaltningen har även arrangerat inspirationsföredrag om hur diskriminering ska kunna motverkas och samtlig personal har haft en genomgång av stadsledningskontoret kring jämställdhets- och diskrimineringsfrågor.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Nämnden samordnar och ska bidra till utvecklingen av äldreomsorgen och medverka till att äldre behandlas jämlikt oavsett kön och andra diskrimineringsgrunder	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Äldreförvaltningens arbete med det övergripande värdegrundsarbetet har fortsatt, bland annat har en kurs för värdegrundsledare genomförts. Inom ramen för värdegrundsarbetet har material och en film om vård och omsorg i livets slut har tagits fram och distribuerats till samtliga enheter i äldreomsorgen.				
✓	Äldreförvaltningen ska fortsätta arbetet med att sprida information till medarbetare och äldre om stadens värdegrund och värdighetsgarantier.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys I den värdegrundsledarutbildning som genomförts under 2016 har viktiga delar varit etik, bemötande och hur deltagarna kan vara uppmärksamma på att inte diskriminering uppstår.				
✓	Äldrenämnden ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Idag är samtliga av Kommunfullmäktiges indikatorer uppdelade på kön. Från och med tertialrapport 2 2016 är även nämndens egna indikatorer könsuppdelade. Äldreförvaltningen följer denna statistik för att kunna uppmärksamma och analysera de skillnader som finns. På äldrenämndens sammanträde i januari kommer ett anmälningssärende att behandlas kring statistik uppdelad på kön avseende äldre. Att synliggöra skillnader kan vara ett första steg i att få en ökad medvetandegrad om eventuella skillnader i beteende. Detta gäller både vid bedömning av insatser men också hur den äldre upplever insatserna.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

● Uppfylls helt

Analys

Resultat för AMI (aktivt medskapandeindex), index Bra arbetsgivare samt index Psykosocial arbetsmiljö saknas eftersom någon medarbetarenkätundersökning inte har genomförts under 2016.

Äldreförvaltningens genomsnittliga sjukfrånvaro beräknad på tolv månader, december 2015 – november 2016, uppgår till 3,9 %. Korttidsfrånvaron (dag 1-14) under samma period uppgår till 1,67 % och sjukfrånvaro dag 15-180 till 0,79 %. Sjukfrånvaro dag 181-365 är 1,04 % och sjukfrånvaro som pågått längre än 365 dagar uppgår till 0,44 %. Årsmålet om 4,2 % är därmed uppnått.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
— Aktivt Medskapandeindex ♀				82	0	83	2016
— Index Bra arbetsgivare ♀					0	fastställs 2016	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Index Psykosocial arbetsmiljö					0	fastställs 2016	2016
 Sjukfrånvaro	3,9 %	1,7 %	4,4 %	3,6 %	4,2 %	tas fram av nämnde n	VB 2016

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Äldrenämnden ska löpande se över förfrågningsunderlagen för att stärka kvaliteten i verksamheterna och värna anställdas rättigheter	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Ett förslag till revidering av förfrågningsunderlag inom hemtjänsten har arbetats fram med utgångspunkt från bland annat ärendet Utveckling av hemtjänst (dnr 152-643/2016) och stadens program för upphandling och inköp. I det nya förfrågningsunderlaget ska det bland annat tydliggöras att utföraren ska använda sig av anställningsformer och en organisation som garanterar att den enskilde får en god service- och omsorg och som uppfyller kraven på säkerhet, trygghet och kontinuitet. Kommunfullmäktige har beslutat om en ny central entreprenadupphandling av vård- och omsorgsboenden 2017. Förfrågningsunderlaget har i jämförelse med tidigare centralupphandlingar vidareutvecklats och förtydligats inom flera områden samt anpassats efter stadens program för upphandling och inköp. Förfrågningsunderlag antogs vid äldrenämndens sammanträde den 13 december 2016.			
	Äldrenämnden ska utveckla en metod ska för att öka och mäta personalkontinuitet i äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Äldreförvaltningen har tillsammans med Tieto tagit fram en rapport i Paraplysystemet för att presentera statistik för personalkontinuiteten hos hemtjänstutförarna. På så sätt ska staden kunna mäta antal personal som de äldre möter i hemtjänsten. Rapporten för personalkontinuitet har presenterats för hemtjänstutförare och tas i bruk under våren 2017.			

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats som är tillgänglig för alla. Chefer och medarbetare ska arbeta aktivt, systematiskt och långsiktigt med att främja hälsa och skapa en god arbetsmiljö i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund och i samverkan med skyddsombud och fackliga företrädare.

Cheferna ansvarar för att skapa förutsättningar för dialog och medarbetarinflytande. Forum för detta är bl.a. medarbetarsamtal, avdelnings- och enhetsmöten, arbetsplatsträffar och förvaltningsmöten. Medarbetarna ska vara väl förtrogna med verksamhetens mål och förväntade resultat, aktivt medverka i utvecklingen av verksamheten och ansvara för den egna utvecklingen. Med ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap skapas förutsättningar för inflytande och delaktighet och en verksamhet som kontinuerligt utvecklas och förbättras.

Nämndens årsmål för sjukfrånvaron uppgår till 4,2 %. Förvaltningen fortsätter arbetet med att aktivt följa och analysera sjukfrånvaron inom förvaltningen, såväl övergripande som på avdelnings- och enhetsnivå. Alla medarbetare, särskilt chefer med personalansvar, ska vara väl förtrodda med gällande rutiner och arbetssätt gällande sjukfrånvaro. Cheferna ska arbeta med förebyggande insatser, ha en aktiv kontakt vid sjukfrånvaro och vid behov arbeta med rehabilitering i enlighet med förvaltningens och stadens riktlinjer. Vid behov samarbetar förvaltningen med företagshälsovård, Försäkringskassan, sjukskrivande läkare samt skyddsombud och fackliga organisationer.

Förväntat resultat

Lägre personalomsättning och låg sjukfrånvaro.

Analys

Äldreförvaltningen verkar för att vara en sund och attraktiv arbetsplats där trivsel och hälsa är viktiga inslag. Dialog och delaktighet är viktigt för att engagera medarbetarna och ge alla möjlighet att påverka och bidra till att driva och utveckla verksamheten. Forum för detta har varit medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, planeringsdagar och gemensamma aktiviteter.

Medarbetarna ges möjlighet att utveckla god hälsa och välbefinnande genom olika möjligheter såsom friskvårdstimme på betald arbetstid och friskvårdssubvention, köpa staden simhallskort till reducerat pris samt köpa rabatterat träningskort hos Friskis och Svettis och SATS. På arbetsplatsen i Farsta har man under året erbjudit subventionerad massage på arbetet. Medarbetarna på Stockholms Trygghetsjour har tillgång till massagefåtölj och olika hälsoprogram. Samtliga medarbetarna har tillgång till frukt och kaffe på arbetsplatserna. Under våren genomfördes en gemensam friskvårdsaktivitet på förvaltningens båda arbetsplatser.

Under 2016 genomfördes inte någon medarbetarenkätundersökning och därför finns heller inga resultat att redovisa gällande AMI (Aktivt Medskapandeindex), index Bra arbetsgivare samt index Psykosocial arbetsmiljö. Istället har frågor gällande bland annat tillgänglighet, krav och förväntningar, arbetsbelastning och digital stress diskuterats. Det som framkommit har dokumenterats för att sedan användas i det fortsatta arbetet med att utveckla och förbättra organisation och verksamhet. Dessutom har en genomgång av det systematiska arbetsmiljöarbetet (Arbetsmiljöverkets författningssamling 2001:1) samt föreskriften om organisatorisk och social arbetsmiljö (Arbetsmiljöverkets författningssamling 2015:4) gjorts.

Förvaltningen har under senhösten påbörjat en översyn av den egna introduktionen av nya medarbetare. En bra introduktion skapar förutsättningar för att medarbetaren finner sig väl tillrätta och fungera bra i arbetet och främjar ett gott arbetsklimat och en god arbetsmiljö.

Arbetet med att följa och analysera sjukfrånvaron inom förvaltningen har pågått under året. Tidiga tecken på ohälsa har följts upp och anpassnings- och rehabiliteringsåtgärder har genomförts vid behov. Förvaltningen har vid behov anlitat företagshälsovården, både i ärenden gällande enskilda individer men också i andra avseenden som till exempel arbetsmiljö och ergonomi. Förberedelser för övergång till ny upphandlad leverantör av företagshälsovård har genomförts.

Flera personalfrämjande insatser har gjorts såsom konferenser om förvaltningens mål och uppdrag, beskrivning av pågående projekt, inspirationsföreläsningar, sommaravslutning och

julmiddag.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀	Andel medarbetare som har haft medarbetarsamtal under året	100 %	100	100	100 %	100 %		2016
● ♀	Andel medarbetare som har individuell utvecklingsplan som upprättats under året	100 %	100	100	100 %	100 %		2016

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Medarbetarenkätens resultat följs aktivt upp genom avdelningarnas handlingsplaner	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Under 2016 genomförs inte någon undersökning i form av medarbetarenkät i staden. Detta innebär att de indikatorer som hämtas från enkäten inte går att följa upp. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med frågor som rör arbetsmiljö, organisation och verksamhet utifrån 2015 års medarbetarenkät.			
✓	Ta fram en hållbar och långsiktig arbetsplanering som minskar upplevelsen av stress och främjar en god arbetsmiljö	2016-01-01	2016-12-31	
	Analys Förvaltningen har haft en föreläsning för samtliga medarbetare om hur man kan "Jobba smartare" för att tekniken ska underlätta arbetet. På Arbetsplatsträff har AFS (2015:4) Social och organisatorisk arbetsmiljö gått igenom. Filmer om arbetsmiljö har visats för medarbetarna samt gruppdiskussioner om tillgänglighet utifrån perspektivet digital stress har genomförts. Förvaltningen har haft genomgång av den senaste medarbetarenkäten och tagit fram en handlingsplan för de utvecklingsområden som finns. Det pågår också ett arbete med att se över och uppdatera förvaltningens arbetsmiljödokument, policy och handlingsplaner samt upprätta en årsplan med olika aktiviteter gällande arbetsmiljö. En årsplanering har gjorts avseende samtliga större dokument som tagits fram under året som till exempel verksamhetsplan, tertiärrapporter, bokslut och verksamhetsberättelse. En översyn av Äldreförvaltningens organisation, processer och intressenter har genomförts under året i syfte att utreda om Äldreförvaltningens nuvarande organisation är den mest ändamålsenliga samt föreslå hur organisationen kan utvecklas. I samband med detta tillsattes en grupp medarbetare som riskbedömt förändringsarbetet. Resultatet av översynen har presenterats och gått igenom under hösten. Ett förslag till ny organisation har tagits fram och beslutats inför 2017.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom att förvaltningen inkluderar mänskliga rättigheter och diskriminering i de utredningar och ärenden som arbetats fram. Förvaltningen följer upp eventuella tecken på diskriminering som kan framkomma i till exempel

medarbetarenkäten.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden och Micasa AB göra en översyn av behovet och finansieringen av profilboende och intressentboende med olika typer av språklig och/eller kulturell inriktning samt hbtq-inriktning	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Inom äldreförvaltningen pågår en utredning angående profil- och intressentboende. Arbetet sker i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret och fokus är en kartläggning och analys av behov och behovsutvecklingen av boendeformerna samt hur verksamheterna ska finansieras och drivas.				

Nämndmål:

Nämnden bidrar till att de mänskliga rättigheterna beaktas i stadens verksamheter för äldre och inom äldreförvaltningen.

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom försöksverksamheten med att erbjuda kostnadsfria broddar äldre än 75 år men också genom att informationsinsatser från förvaltningen har gjorts tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Äldrenämnden och socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna göra en översyn av behovet av äldreboende för personer som bor i gruppboende enligt LSS	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Äldreförvaltningens och socialförvaltningens utreder om äldre personer som bor i gruppboende enligt LSS har rätt till fortsatt insats inom LSS och om kvarboendepincipen gäller.				

Nämndmål:

Stockholm är en tillgänglig stad för de äldre

● Uppfylls helt

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Äldrenämnden leder försöket med broddar till alla äldre	2016-01-01	2016-12-31	

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys I budget 2016 avsattes 2 mnkr under stadsdelsnämnderna för en försöksverksamhet med att erbjuda kostnadsfria broddar till målgruppen alla äldre över 75 år som har hemtjänst och/eller trygghetslarm. Försöket har genomförts av stadsdelsförvaltningarna med stöd av äldreförvaltningen. En stadsgemensam upphandling av halkskydd är nu avslutad och avtal har tecknats med en leverantör. En utvärdering av försöket kommer att genomföras under våren 2017.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts utifrån det arbete som genomförts med att ge äldre möjligheter att kunna påverka, ha synpunkter och lämna önskemål kring stadens verksamheter.

Nämndmål:

Nämnden bidrar till att den äldre har inflytande och känner delaktighet i stadens verksamheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

De äldre ska, på ett smidigt sätt, kunna lämna synpunkter och ha önskemål kring verksamhet inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Det ska finnas goda möjligheter för de äldre att kunna påverka, ha synpunkter och lämna önskemål kring stadens verksamheter.

Analys

Äldreförvaltningen har tidigare arrangerat rådslag för att öka den äldres delaktighet kring stadens äldreomsorg. På äldrenämndens novembersammanträde togs beslut om hur medborgardialogen med stadens äldre ska utformas i framtiden.

Det har gjorts regelbundna avstämningar med ett antal referensgrupper kring projekt av strategisk betydelse för äldreomsorgen. Det kommunala pensionärsrådet (KPR) är som regel en av dessa referensgrupper.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom att äldreförvaltningen ansvarar för de centrala entreprenadupphandlingarna enligt LOU av vård- och omsorgsboenden, vilket förvaltningen övertagit ansvaret för under 2016. Men även för att förvaltningen arbetar med det lokala genomförandeprojektet "Effektivt Inköp" vilket är baserat på e-handel och som driftsätts under hösten. Syftet med införandet är att öka avtalstroheten och minimera felaktig hantering vid inköp och beställningar.

St at u s	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden ta fram ett förslag på hur ansvaret för centralupphandling av vård- och omsorgsboenden ska flyttas över till äldrenämnden	2016-01-01	2016-03-31	
Analys Den 17 oktober 2016 beslutade kommunfullmäktige, i enlighet med stadsledningskontorets förslag, om utformningen av äldreförvaltningens övertagande av ansvaret för upphandling av hemtjänst och vård- och omsorgsboende enligt LOV samt centrala entreprenadupphandlingar enligt LOU.				

Nämndmål:

Äldrenämnden upphandlar i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy för en hållbar utveckling

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Indikatorns årsmål uppfylls

Analys

Överflytt av ansvaret för centrala upphandlingar av hemtjänst och vård- och omsorgsboende

Under året har äldreförvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret arbetat med att ta fram ett beslutsunderlag utifrån budgetuppdraget att flytta över ansvaret för de centrala upphandlingarna av hemtjänst och vård- och omsorgsboende från kommunstyrelsen till äldrenämnden. Den 17 oktober 2016 beslutade kommunfullmäktige i enlighet med förslaget, vilket innebär att ansvaret för upphandling av hemtjänst och vård- och omsorgsboende enligt LOV samt centrala entreprenadupphandlingar enligt LOU överflyttades till äldrenämnden. Den 15 november beslutade äldrenämnden i sin tur om delegation och rutiner inom nämnden och äldreförvaltningen med anledning av kommunfullmäktiges beslut.

Central entreprenadupphandling enligt LOU

Den 17 oktober 2016 beslutade kommunfullmäktige om en ny central entreprenadupphandling av vård- och omsorgsboenden 2017. Upphandlingen omfattar fem vård- och omsorgsboenden. Vid äldrenämndens sammanträde den 13 december antogs förfrågningsunderlag för entreprenadupphandlingen och upphandlingen annonserades den 15 december 2016.

Upphandling av vård- och omsorgsboende enligt LOV

Upphandling av privata utförare till valfrietssystemet inom vård- och omsorgsboenden har genomförts enligt angiven tidsplan. Under året har 8 ansökningar omfattande 8 boenden med sammanlagt 330 platser handlagts. Med undantag av en ansökan omfattande 32 platser har resterande ansökningar godkänts. En organisation har under året valt att säga upp avtalet med staden. Från den 1 januari 2017 har staden avtal enligt LOV med totalt 31 organisationer omfattande 76 vård- och omsorgsboenden med ett möjligt köp om totalt 2 764 platser.

Upphandlingar enligt LOV

Ett förslag till revidering av förfrågningsunderlag inom hemtjänsten har arbetats fram med utgångspunkt bland annat från ärendet Utveckling av hemtjänst (dnr 152-643/2016). Upphandling av hemtjänst enligt LOV har genomförts utifrån angivna handläggningsperioder i förfrågningsunderlaget. Vid december månads utgång fanns 126 privata utförare av hemtjänst. Under året har det inkommit ansökningar från 41 privata utförare varav fyra har godkänts. Sju utförare har sagt upp sina avtal. Två avtal har avslutats då utförarna inte har haft några kunder efter 12 månader. Fyra utförare har fått sina avtal hävda på grund av allvarliga brister.

Ersättningssystem för hemtjänsten

Äldreförvaltningen har reviderat tillämpningsanvisningarna för ersättnings- och tidregistreringssystem inom valfrietssystemet för hemtjänst. Äldrenämnden godkände revideringarna som börjar gälla från 1 januari 2017.

Upphandling av dagverksamhet

Upphandling av dagverksamhet enligt LOV har genomförts utifrån angivna handläggningsperioder i förfrågningsunderlaget. Det finns nu sju privata utförare av dagverksamhet. Under året har det inkommit ansökningar från fyra privata dagverksamheter varav samtliga har godkänts.

Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens utfall (mnkr)	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Differens mellan åren
Kostnader	202,9	220,3	-17,4
Intäkter	34,7	69,5	-34,8
Netto	168,2	150,8	17,4
Nettobudget	169,3	167,3	2,0

Nämndens utfall (mnkr)	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Differens mellan åren
Avvikelse	1,1	16,5	-15,4

I tertialrapport 1 prognostiserades ett resultat i balans och i tertialrapport 2 prognostiserades ett överskott om 1,0 mnkr och i bokslutet redovisas ett överskott om 1,1 mnkr. Resultatet motsvarar en avvikelse om 0,65 % mot nettobudgeten.

I jämförelse med föregående års budget om 167,3 mnkr har anslaget ökat med 2,0 mnkr till 169,3 mnkr. Äldrenämndens budget uppgick ursprungligen till 162,5 mnkr netto, men anslaget för låglönesatsningen om 6,8 för år 2015 ombudgerades till 2016. Budgeten för 2016 rymmer beslutade effektiviseringar om 1,6 mnkr samt kostnadsminskningar om 6,6 mnkr avseende ungdomsvårdar, äldreombudsmannafunktionen som förts över till Kommunstyrelsen samt en kostnadsneutralisering av det sänkta personalförsäkringspålägget.

I budgeten erhöles medel till nya satsningar och kostnadsökningar om 14,1 mnkr enligt nedan:

- drift och underhåll av Omsorgsdagboken 0,6 mnkr
- gemensam köhantering 1,4 mnkr
- fast avgift Äldre Direkt 0,5 mnkr
- delfinansiering av Palliativt kunskapscentrum 1,7 mnkr
- övertagande av ansvar för centralupphandling av vård- och omsorgsboenden 1,2 mnkr
- ökat anslag Äldrecentrum 1,3 mnkr
- utveckling av hemtjänsten mm 6,7 mnkr.

Mnkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Differens
Personalkostnader	78,8	72,5	6,3
Bidrag	71,6	105,9	-34,3
Lokalkostnader	5,3	6,6	-1,3
Övriga främmande tjänster	26,3	15,9	10,4
Övrigt	20,9	19,4	1,5
Summa kostnader *	202,9	220,3	-17,4
Intäkter	-34,7	-69,5	-34,8
Summa	168,2	150,8	17,4

Analys av resultaträkning

Intäktsutfallet om 34,7 mnkr är en minskning med 34,8 mnkr i jämförelse med 2015.

Minskningen beror på att större delen, 47,3 mnkr, av intäkterna för "En sammanhållen vård" förbrukades under 2015 och kan jämföras med resterande del om 8,3 mnkr som förbrukats under 2016. Intäkterna för arbetsledning i andra kommuner har minskat med 0,8 mnkr. Som motvikt har intäkterna ökat vad gäller införandet av nationellt fackspråk och projekt med 2,0 mnkr, införandet av mobilt dokumentationssystem och satsningen på ökad bemanning med 2,1 mnkr, samt intäkter för EU-finansierade projekt som ökat med 0,9 mnkr. Under året har externa intäkter bokförts avseende (2015 års siffror inom parentes):

- Utvärdering av införandet av mobilt dokumentationssystem tidregistrering i hemtjänsten 1,7 mnkr (1,0)
- Ökad bemanning 1,4 mnkr (0,0)

- Arbetsledning trygghetslarm, andra kommuner och stadsinternt 6,1 mnkr (6,9)
- En sammanhållen vård om de mest sjuka äldre 8,3 mnkr (47,3)
- Införande av nationellt fackspråk (ICF) och projekt 10,0 mnkr (7,1)
- Minoritetsspråk 0,3 mnkr (0,3)
- EU-projekt 4,1 mnkr (0,2)
- Övriga intäkter 2,7 mnkr (6,7)
- Kunskapssatsning för baspersonal inom hemtjänsten 2,1 mnkr (0,0)

Kostnaderna uppgår till 202,9 mnkr och har minskat med 17,4 mnkr i förhållande till 2015. Bidrag till verksamheter inom äldreomsorgen har minskat med drygt 34,0 mnkr medan kostnaderna för personal, köp av tjänster och övrigt har ökat.

Personalkostnaderna har ökat med totalt 6,3 mnkr. Av ökningen utgör löneavtalseffekten cirka 1,9 mnkr och ett ökat antal anställda 4,4 mnkr. En stor del av ökningen avser projektanställningar.

Lokalkostnaderna har som förväntat minskat. Minskningen uppgår till 1,3 mnkr och beror på att äldreförvaltningen, på grund av flytt, hade dubbla hyreskostnader under första kvartalet 2015.

Kostnaderna för övriga främmande tjänster uppgår till 26,3 mnkr och har ökat med 10,4 mnkr i förhållande till 2015. Ökningen avser främst köp av konsulttjänster för olika projekt, satsningar och förstudier.

Kostnaderna för Övrigt har ökat med 1,5 mnkr och avser till största delen kostnader för trygghetslarm och avgifter för en databas.

Budget och bokslut per verksamhet 2015				
Kostnader, mnkr	Justerat VP 2016	Utfall	Avvikelse	Bokslut 2015 avvikelse
Nämnd, råd och direktör	4,3	4,3	0,0	0,0
Avdelningen för uppföljning och inspektion	55,9	55,4	0,5	1,8
Avdelningen för upphandling och utveckling	28,0	21,5	6,5	9,2
Stockholms Trygghetsjour	53,7	54,5	-0,8	-2,6
Avdelningen för utbildning och administration	80,1	64,0	16,1	6,6
Avskrivning	3,5	3,0	0,5	2,2
Internränta	0,3	0,2	0,1	0,1
Summa kostnader, mnkr	225,8	202,9	22,9	17,3
<i>Intäkter, mnkr</i>				
Nämnd, råd och direktör	0,0	0,0	0,0	0,0
Avdelningen för	-18,5	-18,0	-0,5	-0,7

Budget och bokslut per verksamhet 2015				
uppföljning och inspektion				
Avdelningen för upphandling och utveckling	-8,6	-3,6	-5,8	-1,8
Stockholms Trygghetsjour	-5,3	-6,1	0,8	1,4
Avdelningen för utbildning och administration	-23,1	-7,0	-16,1	-4,6
Summa	-56,5	-34,7	-21,8	-0,8
Netto före dispositioner, mnkr	169,3	168,2	1,1	16,5
Bokslutsdisposition, mnkr	0,0	0,0	0,0	-6,8
Netto efter dispositioner, mnkr	169,3	168,2	1,1	9,7

Bokslutet visar ett överskott om 1,1 mnkr.

Nämnd, råd och direktör visar ett nollresultat.

Avdelningen för uppföljning och inspektion redovisar ett resultat i balans.

Kontot för förvaltningsgemensamma kostnader visar ett överskott om 0,3 mnkr som består av minskade kostnader för IT.

Avdelningen för upphandling och utveckling redovisar ett överskott om 0,5 mnkr som avser lägre kostnader än budgeterat för upphandlingsstöd.

Stockholms Trygghetsjour redovisar överskott om sammanlagt 0,6 mnkr. En del i detta avser kapitalkostnader (avskrivningar och internränta) med ett överskott om 0,4 mnkr som beror på att investeringsplanen för digitaliseringen av trygghetslarm förskjutits. Överskott redovisas också avseende kostnader för utbildningar och konferenser om 0,5 mnkr. Överskottet uppvägs till viss del av ökade lönekostnader om 0,3 mnkr.

Avdelningen för utbildning och administration redovisar ett underskott om 0,3 mnkr vilket avser ökade kostnader för den egna finansieringen i projekt.

Mnkr	T 1 2016	T 2 2016	Bokslut 2016
Prognos/utfall, kostnader	376,1	224,8	202,9
Prognos/utfall, intäkter	-206,8	-56,5	-34,7
Netto	169,3	168,3	168,2
Nettoram	169,3	169,3	169,3
Nettoprogno/ avvikelse	0,0	1,0	1,1
Förväntad budgetjustering	0,0	0,0	0,0
Netto efter justering	0,0	1,0	1,1

I tertialrapport 1 prognostiserades ett nollresultat och i tertialrapport 2 ett överskott om 1,0 mnkr att jämföras med bokslutet som redovisar ett överskott om 1,1 mnkr.

I tertialrapport 1 prognostiserades omslutningsökningar om totalt 164,1 mnkr:

- 157,6 mnkr i stimulansbidrag avseende en fyraårig (2015-2018) satsning på ökad bemanning inom äldreomsorgen
- 8,5 mnkr beräknas erhållas från Socialstyrelsen avseende kunskapssatsningen för baspersonal i äldre- och funktionshindersomsorgen
- Arbetsledning för andra kommuner, Stockholms Trygghetsjour 0,3 mnkr
- Utvärdering av mobilt dokumentationssystem i hemtjänsten 2,0 mnkr
- Minskade intäkter och kostnader för värdegrund och lokala värdighetsgarantier -4,0 mnkr
- Minskade övriga intäkter om -0,3 mnkr.

I prognosen för tertialrapport 1 förutsattes att medlen skulle förbrukas under året.

I tertialrapport 2 prognostiserades omslutningsminskningar om 150,3 mnkr avseende statsbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Minskningen var en följd av förändringar i redovisningen då intäkter och kostnader för satsningen på ökad bemanning i stället skulle netto redovisas.

Vid en jämförelse mellan prognosen i tertialrapport 2 och utfallet i bokslutet, framgår att både kostnaderna och intäkterna minskat med 21,8 mnkr. De största förändringarna avser minskade intäkter och kostnader för ökad bemanning 5,3 mnkr, ej utnyttjade medel för kunskapssatsning för baspersonal om 6,2 mnkr samt lägre kostnader och intäkter än förväntat avseende projekten DigIT och Stockholm Digital Care om sammanlagt 10,3 mnkr.

Särskilda satsningar

Resultatenheter

Investeringar

mnkr	Investeringsram	Utfall bokslut	Avvikelse
Inventarier	0,1	1,0	-0,9
Trygghetslarm	9,0	3,3	5,7
Summa utgifter	9,1	4,3	4,8

Äldreförvaltningen har under året fortsatt utbytet av de analoga larmen till digitala motsvarigheter. Merparten av larmen har bytts ut i de fall de gått sönder samt för nya kunder på grund av en utdragen upphandlingsprocess. Detta har skapat en viss förskjutning i investeringsplanen vilket avspeglas i utfallet för investeringsutgifter. Detta har i sin tur också påverkat utfallet för kapitalkostnader (avskrivningar och internränta) där utfallet är något lägre än budgeterat.

Den totala beräknade utgiften för digitaliseringen av trygghetslarm är beräknad till 22,0 mnkr och är beräknad för perioden år 2014 till år 2017.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Betydande projekt som inte är investeringar

EIT Health

Uppbyggnaden av stadens medverkan i European Institute of Innovation and Technology (EIT) Health fortsätter och förvaltningen har medverkat i möten på central nivå i organisationen samt i internationella seminarier om utbildning.

DigIT

Syftet med projektet är att kompetensutveckla personal inom äldreomsorg och funktionshinderomsorg i digital teknik och digitala verktyg. Samtliga stadsdelar i Stockholms stad och tolv kommuner i Stockholms län samverkar i projektet.

Stockholm Digital Care

Projektet förväntas resultera i ökad tillväxt i små och medelstora företag som arbetar med att ta fram digitala tjänster och produkter vilka stödjer ett aktivt och hälsosamt åldrande i det egna hemmet. Inom projektet Stockholm Digital Care (SDC) har de olika delprojekten inom testmiljöer, utvecklingsarena och verktygslåda definierat sin verksamhet och påbörjat uppstart. En av de viktigaste aktiviteterna som identifierats är att förmedla kunskap, behov och annan information från de äldre och verksamheternas perspektiv till företagen.

Ombudgeteringar

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Balansräkning		
Tillgångar, mnkr	2016-12-31	2015-12-31
Anläggningstillgångar	14,0	13,1
Kundfordringar	0,8	2,2
Diverse kortfristiga fordringar	2,0	0,1
Förutbetalda kostnader	4,0	3,4
Upplupna intäkter	11,7	10,2
Övriga interinsfordringar	0,2	2,2
Summa tillgångar	32,7	31,2
Skulder och eget kapital, mnkr	2016-12-31	2015-12-31
Leverantörsskulder	21,2	6,4
Upplupna löner och sociala avgifter	0,9	0,8
Upplupna kostnader (övr interimsskulder)	5,0	16,4
Övriga kortfristiga skulder	11,5	0,0

Balansräkning		
Förutbetalda intäkter	0,6	13,8
Moms och punktskatter	0,0	0,0
Summa skulder	39,2	37,4
Eget kapital	-6,5	-6,2
Summa skulder och eget kapital	32,7	31,2

Balansräkningen beskriver förvaltningens tillgångar samt skulder och eget kapital fram till 2016-12-31.

Tillgångar: balansräkningen visar på omsättningstillgångar om 18 686 545,45 kr. Dessa består av: kundfordringar om 855 991,00 kr, varav 598 263,00 kr avser externa fordringar för ersättningar för utförda uppdrag inom andra kommuner avseende arbetsledning och 257 728,00 kr avser interna kundfordringar i form av fakturerade hyres- och projektkostnader.

De kortfristiga fordringarna uppgår till 1 992 295,89 kr och avser felaktigt utbetald lön om 2 741,00 kr, fordringar avseende minoritetsspråk som Länsstyrelsen finansierar om 291 554,89 kr samt 1 698 000 kr avseender intäkter för EU-finansierade projekt.

Upplupna intäkter om 11 708 244,00 kr avser ersättning för utvärdering tidsregistrering i hemtjänsten om 1 672 123,00 kr, ersättning från IT-programmet för ICF om 8 658 226,00 kr, ersättning för en förstudie om klassificering av demenskompetens om 501 895,00 kr, ersättning för internkonsultation på annan förvaltning om 260 000, 00 kr samt en kommande inbetalning av bidrag från Palliativt Kunskapscentrum.

De förutbetalda kostnaderna uppgår till 3 970 014,56 kr och avser ej levererade IT-produkter och affärssystem om 133 291,00 kr, förutbetalda hyreskostnader och föreningsbidrag om 3 836 723,56 kr samt en dubbelfakturerings från Älvsjö stadsdelsnämnd om 160 000 kr.

Anläggningstillgångarna uppgår till 14 040 471,93 kr och avser inköp av digitala trygghetslarm, möbler samt en elbil.

Skulder och eget kapital: skuldsidan består av leverantörsskulder om -21 224 417,47 kr, varav de interna uppgår till -10 876 186,53 kr och avser vikarieersättning, ersättning för handledning, lokalhyra och utbildningskostnader inom staden. De externa uppgår till -10 348 230,94 kr vilka avser kostnader för konsulttjänster, IT-leverantörer och utbildning.

Upplupna löner och sociala avgifter uppgår till -937 223,35 kr och avser timlöner för personal. Övriga interimsskulder om -16 452 953,91 kr består främst av vikarieersättningar till stadens förvaltningar, köp av tjänster inom staden och bidrag.

Skulder till staten uppgår till -11 521 435,20 kr avseende återredovisningar av medlen för ökad bemanning samt kunskapssatsningen för baspersonal inom äldreomsorgen.

Förutbetalda intäkter om -600 000,00 kr avser medel från Vianova avseende projektverksamhet kring smarta lås.

Upplupna kostnader om -4 709 766,69 kr avser främst vikarieersättning till stadsdelsnämnderna i samband med utbildningar, köpta tjänster från Servicenämnden och ersättning till andra kommuner för deltagande i projekt.

Diverse övriga interimsskulder -283 935,00 kr utgörs av EU-bidrag som ska vidarefördelas

till andra kommuner som deltar i projektet DigIT.

Eget kapital uppgår till 6 549 760,33 kr och förändringen under året är 321 369,59 kr som utgör årets resultat.

Jämförelse med föregående år

Kundfordringarna har minskat med 1,4 mnkr och beror på att faktureringen av larmintäkter till andra kommuner fakturerats och betalats tidigare på året än i jämförelse med 2015.

Anläggningstillgångarna har ökat med 0,9 mnkr och avser inköp av digitala larm. Investeringarna i trygghetslarm pågår under perioden 2014-2017 och dessa har en livslängd över 5 år.

Diverse kortfristiga fordringar har ökat med 1,9 mnkr. Ökningen avser ökade intäkter från EU gällande projekten DigIT och Stockholm Digital Care. En del i ökningen avser också intäkter från Länsstyrelsen för minoritetsspråk.

Förutbetalda kostnader har ökat med 0,6 mnkr och avser främst hyreskostnader fakturerade under december månad. En del i ökningen avser också utbetalningar för bidrag för 2017 till föreningar, något som delvis skedde senare för utbetalningarna avseende kvartal 1 2016.

Upplupna intäkter har ökat med 1,5 mnkr vilket i huvudsak avser ökad ersättning från Stadsledningskontoret gällande införande av nationellt fackspråk (ICF) samt en förstudie kring klassificering av demenskompetens i staden.

Övriga interimsfordringar har minskat med 2,0 mnkr och avser en minskning av återbetalningar från stadsdelsnämnder avseende ej förbrukade stimulansmedel.

Leverantörsskulderna har ökat med 14,8 mnkr. De interna leverantörsskulderna har ökat kraftigt avseende vikarieersättning till andra förvaltningar då flertalet utbildningar slutförts sent. Externa leverantörsskulder har ökat avseende konsulttjänster inom IT, statistik och projektstöd som en följd av uppdrag som slutförts under slutet av året.

Övriga kortfristiga skulder har ökat med 11,5 mnkr. Dessa avser skulder till statlig sektor och är återredovisningar av medel för ökad bemanning samt kunskapssatsningen för baspersonal inom äldreomsorgen.

Upplupna kostnader har minskat med 11,4 mnkr i jämförelse med 2015 och beror främst på satsningen på ökad bemanning som genomfördes sent under 2015, där många av de privata utförarna redovisat och fakturerat under december månad. Under 2016 har den satsningen pågått under hela året och fakturerats i god tid.

Förutbetalda intäkter har minskat med 13,2 mnkr. Under 2015 fakturerades felaktigt larmintäkter avseende 2016 och som då periodiserades. Den del av statsbidraget för ökad bemanning 2016 och som ska återredovisas, har bokförts som kortfristiga skulder i stället för förutbetalda intäkter efter rekommendation från revisorerna.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Stockholms Trygghetsjour

Avdelningen har en aktiv avvikelshantering, där en avvikelse vid behov leder till en förändring i arbetssätt.

Om avvikelserna gäller en utförare, meddelas chefen för utföraren.

För kommunala utförare meddelas även berörd stadsdelsförvaltning och för privata utförare meddelas upphandlande tjänsteman inom äldreomsorgen.

Avdelningen har under året sammanställt statistik till berörda över avvikelser som förekommit hos kommunala och privata utförare.

Avvikelse innebär att utföraren inte utfört sina uppdrag enligt överenskommelse.

Totalt har 587 (636 avvikelser under 2015) avvikelser uppstått under året. 138 av avvikelserna avsåg nyckelproblem av olika slag som fick till följd att hemtjänstpersonal inte kunde komma in i till behövande äldre i bostaden. Under kommande år kommer rutiner för nyckelhantering vara ett särskilt fokusområde inom verksamhetsuppföljning av hemtjänsten. Detta för att säkerställa att utförarna har en fungerande nyckelhantering.